

Schriftelijke vragen aan het college van burgemeester en wethouders zoals bedoeld in artikel 41, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergadering van de Raad der Gemeente Leeuwarden.

Onderwerp: Bijstand en de 10%-regeling van de Belastingdienst

Datum: 10 september 2021

Op 24 mei 2021 plaatste de NOS het artikel 'Stellen in de bijstand die scheiden moeten vaak onterecht toeslagen terugbetalen'.¹ In dit artikel valt onder meer het volgende te lezen:

"Door een kronkel in de wet pakken scheidingen voor mensen in de bijstand extra slecht uit. Als een stel met een bijstandsuitkering uit elkaar gaat, moeten zij vaak onterecht tot honderden of zelfs duizenden euro's toeslagen terugbetalen aan de Belastingdienst."

"Het werkt zo. Twee mensen die samenwonen krijgen samen een bijstandsuitkering. Als die twee alleen gaan wonen krijgen ze allebei een eigen uitkering, die een stuk hoger is dan de helft van hun gezamenlijke uitkering. Als ze halverwege het jaar uit elkaar gaan, gaat hun inkomen dus omhoog. Maar voor de Belastingdienst tellen de inkomens van de ex-partners in het jaar dat ze uit elkaar gaan nog wel voor elkaar mee. Het kan gebeuren dat mensen daardoor honderden of zelfs duizenden euro's aan toeslagen moeten terugbetalen, omdat hun inkomen als te hoog gezien wordt."

"Om onterecht terugbetalen te voorkomen heeft de Belastingdienst sinds 2018 een speciale regel: 'de 10%-regeling'. Op basis daarvan kan iemand vragen het inkomen van de ex-partner niet mee te tellen. Dat kan alleen als het jaarinkomen van de ex-partner met 10 procent omhoog gaat, wat het geval is voor mensen die scheiden en daarna allebei alleenstaanden-bijstand krijgen. Maar de Belastingdienst wil wel bewijs van dat hogere inkomen. Daarvoor eist de dienst documenten waarop het bruto maandinkomen staat van de ex-echtgenoot. Het probleem is dat bijstandsontvangers alleen documenten krijgen waarop hun netto-inkomen staat. De ex-partner kan dat bewijs dus niet leveren."

Naar aanleiding van deze berichtgeving en signalen van inwoners van onze gemeente heeft de fractie van GroenLinks Leeuwarden de volgende vragen aan het college:

¹ <https://nos.nl/artikel/2382078-stellen-in-de-bijstand-die-scheiden-moeten-vaak-onterecht-toeslagen-terugbetalen>

1. Klopt het dat op de maandelijkse uitkeringspecificaties vanuit de Participatiewet alleen nettobedragen worden vermeld? Zo ja, waarom is hiervoor gekozen?

2. Onze fractie hoort regelmatig van maatschappelijke organisaties en burgers die (aanvullende) inkomsten hebben uit de Participatiewet, dat ze ook graag de brutobedragen willen weten. Indien zij hierom vragen bij de gemeente, worden deze dan ook doorgegeven aan de betreffende inwoners? Hoe vaak wordt hier om gevraagd bij de gemeente?

3. Kunnen de inwoners van onze gemeente met de laagste inkomens in Leeuwarden de terug te betalen toeslagen i.v.m. de eerder genoemde wijziging in gezinssamenstelling, geheel op de bijzondere bijstand verhalen? Zo ja, hoe vaak wordt hier gebruik van gemaakt en op welke wijze maakt de gemeente aan betreffende uitkeringsgerechtigden bekend dat zij hiervoor in aanmerking komen?

Op de website van de gemeente Leeuwarden lezen wij: 'Als u een bijstandsuitkering ontvangt dan moet u een verandering in uw situatie op tijd doorgeven. Dit moet op tijd anders riskeert u een boete'.² Onze fractie hoort dikwijls van uitkeringsgerechtigden dat ze niet weten binnen welke termijn een wijziging doorgegeven dient te worden, waardoor ze geconfronteerd worden met een berisping of sanctie.

4. Kunt u aangeven wat u onder 'op tijd' verstaat? Bent u bereid dit ook concreet op de website aan te geven? Worden bijstandsgerechtigden ook persoonlijk schriftelijk op de hoogte gesteld binnen welke termijn zij een wijziging moeten doorgeven? Zo ja, op welke wijze gebeurt dit?

5. Bent u bereid om - in navolging van o.a. de gemeente Tilburg³ - een overzicht van de bedragen van de bruto maandelijkse uitkeringen op de website van de gemeente te plaatsen?

Onze fractie ziet de beantwoording van deze vragen graag binnen de hiervoor gestelde termijn tegemoet.

Namens de fractie van GroenLinks Leeuwarden,

Petra Vlutters
06-48673221

² <https://www.leeuwarden.nl/nl/inkomensondersteuning/wijziging-melden-bijstandsuitkering>

³ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/hele-kleine-moeite-groot-plezier.9630504.lynkx>